

X kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

**Komisja
Gospodarki
i Rozwoju**

■ **PODKOMISJI STAŁEJ DO SPRAW
ROZWOJU GOSPODARCZEGO
(NR 3)
z dnia 21 marca 2024 r.**

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Gospodarki i Rozwoju

– podkomisji stałej do spraw rozwoju gospodarczego (nr 3)

21 marca 2024 r.

Podkomisja stała do spraw rozwoju gospodarczego, obradująca pod przewodnictwem posła **Wojciecha Michała Zubowskiego (PiS)**, przewodniczącego podkomisji, rozpatrzyła:

– informację o aktualnej sytuacji branży budowlanej i planowanych działaniach mających na celu wsparcie sektora budowlanego.

W posiedzeniu udział wzięli: **Krzysztof Kukucki** sekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii wraz ze współpracownikami, **Małgorzata Hasny-Łoń** naczelnik w Departamencie Podatku od Towarów i Usług Ministerstwa Finansów, **Łukasz Turowski** naczelnik Wydziału Systemu Gospodarki Odpadami w Departamencie Gospodarki Odpadami Ministerstwa Klimatu i Środowiska wraz ze współpracownikami, **Zofia Sławska** radca prawny w Wydziale Prawno-Legislacyjnym Biura Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców, **Adam Golec** przewodniczący Krajowego Sekretariatu Budownictwa i Przemysłu Drzewnego wraz ze współpracownikami, **Michał Leszczyński** prawnik Polskiego Związku Firm Deweloperskich wraz ze współpracownikami, **Joanna Makowiecka-Gatza** przewodnicząca rady Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej wraz ze współpracownikami, **Aleksandra Stępnia**k przedstawicielka Związku Pracodawców – Producentów Materiałów dla Budownictwa oraz **Włodzimierz Zawrzykraj** wiceprezes zarządu Krajowego Zrzeszenia Producentów Materiałów Budowlanych CERBUD wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Katarzyna Gadecka** i **Ziemowit Uździcki** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Wojciech Michał Zubowski (PiS):

Szanowni państwo, witam, otwieram posiedzenie podkomisji stałej do spraw rozwoju gospodarczego. Na podstawie listy stwierdzam kworum.

Witam członków podkomisji oraz zgromadzonych gości. Witam pana Krzysztofa Kukuckiego, sekretarza stanu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii, wraz ze współpracownikami. Witam panią Małgorzatę Hasny-Łoń, naczelnika w Departamencie Podatku od Towarów i Usług w Ministerstwie Finansów – dzień dobry. Rozumiem, że nie mamy jeszcze pana Łukasza Turowskiego, naczelnika Wydziału Systemu Gospodarki Odpadami Departamentu Gospodarki Odpadami Ministerstwa Klimatu i Środowiska oraz pana Marcina Cykowskiego, naczelnika w Departamencie Gospodarki Odpadami, ale czy jest ktokolwiek z Ministerstwa Klimatu i Środowiska? Damy jeszcze szansę tym, którzy wchodzi – miejmy nadzieję. Mam nadzieję, że zaraz się pojawią. Szanowni państwo, witam przedstawicieli sektora budowlanego i związków zawodowych oraz wszystkich pozostałych gości.

Porządek dzienny dzisiejszego posiedzenia przewiduje informację, czy też dyskusję na temat informacji o aktualnej sytuacji w branży budowlanej i planowanych działaniach mających na celu wsparcie sektora budowlanego – przedstawienie tego przez ministra rozwoju i technologii. Czy są uwagi do porządku dziennego? Nie widzę. Stwierdzam, że podkomisja przyjęła porządek dzienny. Przystępujemy do jego realizacji.

Pytanie do pana ministra Krzysztofa Kukuckiego – ponieważ, panie ministrze, to posiedzenie podkomisji jest zwołane niejako w odpowiedzi na apel, który pojawił się ze strony sektora, jeżeli chodzi o branżę budowlaną. I teraz tak – czy pan chce najpierw przedstawić informację, a później pytania ze strony gości? Czy też może 10–15 minut wypowiedzi ze strony gości, a później pana informacja, uzupełniona odpowiedziami na te pytania, które być może się pojawiają? To pytanie do pana, panie ministrze, czy możemy pójść w kierunku tej formuły? Biorąc pod uwagę też to, że szanujemy swój czas, tak byśmy mówili po prostu to, o czym chcemy usłyszeć.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii Krzysztof Kukucki:

Panie przewodniczący, myślę, że mogę na sam początek powiedzieć dosłownie dwa, trzy zdania, bo być może unikniemy wtedy dalszych pytań.

Przewodniczący poseł Wojciech Michał Zubowski (PiS):

Okej. Czyli rozumiem, że nasi goście tutaj nie mają uwag, mam nadzieję. Panie ministrze, oddaję panu głos.

Sekretarz stanu w MRiT Krzysztof Kukucki:

Dziękuję, panie przewodniczący.

Szanowni państwo, o mieszkaniach społecznych na wynajem myślimy generalnie jako o realizacji zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych Polek i Polaków. To jest sprawa ważna, potrzebna. Natomiast nie ukrywam, że ten postulat środowiska budowlanego mnie bardzo cieszy, bo to pokazuje, że nasz pomysł rozwiązania tego problemu nie jest jednowymiarowy. To nie jest tylko kwestia zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych, ale może i na pewno będzie miał bardzo pozytywny wpływ na rynek budowlany – właśnie na branżę budowlaną.

Dlaczego będzie miał pozytywny wpływ? Dlatego, że zakładamy... I to jest pierwsze posiedzenie Komisji, podczas którego to mówię. Jutro na posiedzeniu Zespołu do spraw Programowania Prac Rządu staje nasza tzw. mała nowelizacja, w myśl której mogą być zabezpieczone, potencjalnie – jeżeli panie i panowie posłowie zaakceptują, a później Senat przyjmie i prezydent podpisze tę nowelizację, która zakłada zwiększenie Funduszu Dopłat do wysokości 5 mld zł. Dzisiaj to jest 1 mld zł – i ten 1 mld zł już właściwie został w tym roku wydany. Przed chwilą miałem spotkanie z przedstawicielami Banku Gospodarstwa Krajowego, który zarządza Funduszem Dopłat. On od kilku lat jest niewystarczający, to znaczy ze strony samorządów wpływa dużo więcej wniosków niż jest pieniędzy. Ten 1 mld zł starczy mniej więcej na 3 tys. mieszkań i to jest już podpisane. Już są umowy podpisane... Natomiast na dzień dzisiejszy, dzisiaj jest 21 marca, ze strony samorządów są wnioski na ponad 7 tys. mieszkań do budowy, czy zaraz to uzupełnię, bo chodzi nie tylko o budowę. Na kwotę 1 mld 700 mln zł – a mamy końcówkę marca. Fundusz Dopłat jest funduszem ciągłym, gdzie nabór trwa cały rok, więc zakładamy i to ma swoje odzwierciedlenie w liczbach, że te 5 mld zł to jest zaspokojenie realnych potrzeb samorządów w zakresie budowy mieszkań na tani wynajem. Ale nie tylko budowy mieszkań na tani wynajem, ale również Fundusz Dopłat dopuszcza finansowanie remontów pustostanów. To jest szczególnie ważne dla samorządów, których zasób mieszkaniowy jest bardzo często w złym stanie technicznym, w dodatku znajduje się w najstarszych częściach miast i Fundusz Dopłat daje szansę na to, że te nasze centra miast odzyskają swój blask, a przy okazji też Polki i Polacy będą mogli mieszkać w wyremontowanych mieszkaniach, które dzisiaj stoją po prostu puste w wyniku złego stanu technicznego. I kolejny element, który jest dopuszczony w wyniku tej nowelizacji Funduszu Dopłat, to przebudowa i budowa domów studenckich. Mamy sytuację z przełomu listopada i grudnia w Poznaniu, gdzie władze uczelni były zmuszone do podjęcia, myślę, że trudnej decyzji o zamknięciu, wyłączeniu z użytkowania budynku akademika, bo uczelni nie było stać na remont. Tutaj, w porozumieniu z ministrem nauki i szkolnictwa wyższego, 10% Funduszu Dopłat ma być kierowane na remont bądź budowę akademików.

To wszystko, o czym mówię ma oczywiście bardzo ważny aspekt społeczny, natomiast bez dwóch zdań będzie pozytywnie wpływać na rynek budowlany i na realizację

tego apelu, z którym do podkomisji zwróciło się m.in. Krajowe Zrzeszenie Producentów Materiałów Budowlanych CERBUD.

Przewodniczący poseł Wojciech Michał Zubowski (PiS):

Dziękuję bardzo, panie ministrze.

Tak tylko uściślając chciałem powiedzieć, że przedstawiciele branży budowlanej zabiegali o spotkanie, ale też chodziło o prace głównej Komisji. Natomiast ponieważ w planie prac Komisji Gospodarki i Rozwoju nie było to przewidziane, uznaliśmy, że chyba lepiej, żeby mieli państwo okazję spotkać się z przedstawicielami ministerstw i porozmawiać chociażby na forum podkomisji niż po prostu dalej czekać.

Pytanie do przedstawicieli Ministerstwa Klimatu i Środowiska, których serdecznie witamy na posiedzeniu podkomisji – ten jeden z aspektów, który był poruszany też przez branżę budowlaną, dotyczył polityki związanej z kwestiami odpadowymi i systemem gospodarowania nimi. Czy państwo też będą chcieli powiedzieć tutaj kilka słów, czy też poczekają na pytania ze strony naszych gości?

Naczelnik Wydziału Systemu Gospodarki Odpadami w Departamencie Gospodarki Odpadami Ministerstwa Klimatu i Środowiska Łukasz Turowski:

Dzień dobry, Łukasz Turowski, Departament Gospodarki Odpadami w Ministerstwie Klimatu i Środowiska.

Ponieważ w materiałach nam udostępnionych nie ma za dużo informacji na temat szczegółów, które dotyczyłyby zagadnień związanych z gospodarką odpadami, poczekamy na konkretne zagadnienia, do których będziemy się mogli odnieść.

Przewodniczący poseł Wojciech Michał Zubowski (PiS):

Dobrze. Szanowni państwo, teraz oddamy głos naszym gościom. Przypominam tylko państwu o prośbie, by zabierając głos przedstawić się, tak byśmy mieli w stenogramie informację, kto z państwa ten głos zabiera. Jest 12.13, zakładam, proszę państwa, że posiedzenie podkomisji powinno potrwać mniej więcej do około godziny 13.30. Prosiłbym, by państwo zabierając głos też nie powtarzali – mówię o osobach, które będą zabierały głos później – co powiedzieli poprzednicy, bo zakładam, że najbardziej będzie nam zależało też na uzyskaniu odpowiedzi ze strony ministerstwa.

Czy ktoś z państwa jako pierwszy? Proszę bardzo.

Dyrektor biura Krajowego Zrzeszenia Producentów Materiałów Budowlanych CERBUD Tomasz Rowiński:

Dziękuję bardzo.

Tomasz Rowiński z tej strony, dyrektor biura Krajowego Zrzeszenia Producentów Materiałów Budowlanych CERBUD. Pozwoliłem sobie jako pierwszy poprosić o głos. Rzeczywiście nasza organizacja skierowała do pana posła Ryszarda Petru, przewodniczącego Komisji, apel z prośbą o podjęcie tego zagadnienia przez Komisję.

Chciałbym może przede wszystkim skoncentrować się na dwóch aspektach poruszonych w naszym apelu. Pominę w tym momencie zaakcentowany tutaj przez pana ministra aspekt budownictwa socjalnego, który też był poruszany w naszym wystąpieniu. Pierwsza kwestia, która jest naszym zdaniem bardzo istotna, to kwestia zapaści w budownictwie jednorodzinnym. Problem ten jest obserwowany już od 2017 roku. Wszystkie dostępne wskaźniki dość wyraźnie wskazują na tę kwestię. Natomiast prawdziwy dramat, nie omieszkam użyć tego sformułowania, został uwidoczniiony w latach 2022 i 2023. Pozwolę sobie zobrazować to danymi, które zostały opublikowane przez GUS, jeżeli chodzi o charakterystykę budownictwa mieszkaniowego. Jeżeli chodzi o budownictwo indywidualne, w 2023 roku oddanych do użytkowania zostało niecałe 80 tys. obiektów i jest to mniej o 12,3% w stosunku do roku 2022, ale w odniesieniu do roku 2021 jest to mniej o niecałe 10%. Natomiast bardziej niepokojące są dane dotyczące wydanych pozwoleń na budowę, których, w odniesieniu do inwestycji prowadzonych przez inwestorów indywidualnych, było 72,5 tys. Było to o 19% mniej niż w roku 2022, ale aż o 41,2% w stosunku do roku 2021. I rozpoczęte budowy – tutaj mamy prawdziwą zapaść, bo było to niecałe 70 tys., dokładnie 69 tys. 600 rozpoczętych inwestycji. Było to o 15,3% mniej niż w roku 2022, ale o 34,4% mniej niż w roku 2021.

Dlaczego to zagadnienie jest istotne z punktu widzenia naszej organizacji? Ano dlatego, że wszystkie programy wsparcia, które były dotychczas realizowane przez państwo, chociażby Bezpieczny Kredyt 2% i poprzedzające programy, one były generalnie adresowane w kierunku wsparcia budownictwa wielomieszkaniowego. Małe podmioty, mali producenci materiałów budowlanych, którzy są skupieni w naszej organizacji, nie uczestniczyli w procesach inwestycyjnych w takiej skali. Duża część inwestycji w budownictwie jednorodzinnym realizowana jest poza dużymi ośrodkami i aglomeracjami. Małe podmioty, czy to mali producenci materiałów budowlanych, czy małe firmy wykonawcze, instalacyjne, montażowe, firmy wykończeniowe, często są to jednoosobowe działalności gospodarcze, ale także cały zakres, jeżeli chodzi o dostawców materiałów na wykończenia – to są podmioty, które uczestniczyły w dużym stopniu w tych procesach inwestycyjnych, dlatego że ci inwestorzy mieli najbliżej do tych środowisk. W momencie, kiedy obserwujemy taką zapaść na rynku budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego, to się bezpośrednio przekłada także na duże kłopoty i zapaść i po stronie tych podmiotów.

Przytoczę jeszcze dane obrazujące koszty, jakie wiążą się z budową domu jednorodzinnego. Dane, jakie są podawane dla bieżącego roku – w przypadku budowy domu jednorodzinnego o powierzchni 100 metrów kwadratowych są szacowane, w przypadku tzw. wykończenia pod klucz, czyli do wprowadzenia – są określane na poziom od 650 tys. zł do 800 tys. zł. I teraz – jeżeli przyrównamy te koszty do średniej wartości kredytu udzielonego w miesiącu styczniu tego roku, która opiewała na 411,3 tys. zł, pokazuje to duży rozdźwięk i skalę problemów, z jakimi zmagają się potencjalny inwestor, który nawet chciałby realizować taką inwestycję, a stoi przed poważnym problemem finansowym. I dlatego uważamy, że... I to podnosiliśmy w zgłoszonym postulacie – jednym z kilku – że błędne jest uruchomienie programu dedykowanego stricte wsparciu budownictwa jednorodzinnego, bo jest to istotny aspekt nie tylko dla tychże inwestorów, którzy w ostatnich dwóch latach znaleźli się w bardzo trudnej sytuacji. Naszym zdaniem błędem jest przyjmowanie takiego podejścia, że budowa domu jednorodzinnego jest to tylko i wyłącznie przedsięwzięcie dla ludzi majątnych i zasobnych – bo tak wcale nie jest. Ale jest to również duży kłopot dla tej części sektora budowlanego, która skupia mniejsze podmioty, które mają mniejszy potencjał i mniejsze możliwości, żeby uczestniczyć w rynku budownictwa deweloperskiego, czy tym bardziej zaawansowanym.

W kontekście tego zagadnienia chciałbym jeszcze przywołać aspekt następujący – na początek roku 2023 zasoby finansowe Polaków szacowane były na ok. 2,85 bln zł. Oczywiście one były ulokowane w różnych instrumentach finansowych, ale przyjmując, że część spośród potencjalnych inwestorów na rynku budownictwa jednorodzinnego posiada kapitał, który pozwalałby na ruszenie z inwestycją – jeżeli byłby on wsparty przez państwo specjalnym programem, pozwoliłoby to, w naszej ocenie, uruchomić część tych zasobów, co byłoby z korzyścią w omawianym aspekcie. Nawet 1% tego kapitału to jest w granicach 30 mld zł, a chciałbym przypomnieć, że w roku 2023 cała pula kredytów mieszkaniowych udzielonych przez sektor finansowy to były 62 mld zł, więc jest o czym myśleć i ten program w naszej ocenie miałby szeroko zakrojone aspekty.

Druga rzecz, o której chciałbym w moim wystąpieniu wspomnieć, to jest kolejny postulat, który zgłosiliśmy. To jest w ogóle postulat szerokiej branży budowlanej. Mianowicie postulat wprowadzenia mechanizmu częściowego zwrotu podatku VAT, zawartego w cenie materiałów budowlanych nabywanych przez osoby fizyczne na cele budowlane, czy to właśnie budowy domów jednorodzinnych, czy też remontu domów bądź mieszkań. Ten postulat był podnoszony już w ubiegłym roku we wspólnym apelu ponad 30, dokładnie 34, organizacji branżowych skupiających zarówno producentów, jak i pracodawców z rynku budowlanego. On został również powtórzony w tym tygodniu, w apelu skierowanym w tej samej sprawie, pod którym podpisało się już 41 organizacji branżowych. Tutaj argumenty, które przemawiają za tym rozwiązaniem są podobne. Rynek budowlany, który znajduje się teraz w głębokiej zapaści, praktycznie już od dwóch lat, sam nie wydzwignie się, zdaniem branży budowlanej, z tej sytuacji. Potrzebne są silne i mocne czynniki, które napędzą ten ruch w kierunku poprawy sytuacji. Środowisko budowlane jest zdania, że tego typu rozwiązania zintensyfikowałyby i nadałyby właśnie tego napędu tym działaniom, nad którymi w tej chwili zastanawiają się bądź z jakichkolwiek wzglę-

dów powstrzymują przed działaniami, związanymi czy z podjęciem decyzji o rozpoczęciu inwestycji, czy to budowlanych, czy remontowych – o czym było już wspomинane. A z wielu badań wynika jednoznacznie, że wysoki koszt zakupu materiałów budowlanych stanowi dość istotną barierę, szczególnie w ostatnich dwóch latach, w zakresie działań związanych przede wszystkim z remontami, ale również z podejmowaniem decyzji dotyczących nowych inwestycji.

Chciałbym przywołać tutaj jeszcze jeden wskaźnik, jeżeli chodzi o kwestię budownictwa jednorodzinnego – jest to wskaźnik zleconych przez indywidualnych inwestorów zleceń na budowę domów indywidualnych. Jest to parametr monitorowany ciągle przez portal Wielkiebudowanie.pl począwszy od roku 2012. Rok ten przyjmowany był jako rok bazowy ze wskaźnikiem zerowym, czyli na poziomie wyjściowym. I o ile w roku 2017 przyjmował on parametr 150%, o tyle w roku 2023 i na początku 2024 spadł on do poziomu -50%. Czyli widzą państwo, jak potężna jest skala spadków, jeżeli chodzi o inwestycje i zamówienia w tym zakresie.

Jeśli można jeszcze, to na koniec chciałbym poruszyć kwestię dotyczącą przywołanego przez pana przewodniczącego zagadnienia dotyczącego problemów w obszarze gospodarowania odpadami, które też było poruszone w naszym wystąpieniu. Problematyka ta wiąże się z faktem, iż zmiany w przepisach, które były zrealizowane w latach 2018–2019 potraktowały w sposób jednolity wszystkie podmioty gospodarujące odpadami, natomiast na przykładzie małych zakładów produkujących materiały budowlane, jednoznacznie okazało się, że te zmiany wymagają korekty. Dlatego, że w wielu przypadkach dochodzi do sytuacji, w których po pierwsze, wiele z tych zakładów wytwarza przynajmniej niektóre odpady takie, które mogłyby zostać zagospodarowane samodzielnie, w ramach własnej działalności, natomiast wymaga to oczywiście uzyskiwania zezwolenia na przetwarzanie odpadów, które po zmianie rozporządzenia o rodzajach przedsięwzięć oddziałujących znacząco na środowisko zostały przeniesione do rodzajów przedsięwzięć, które wymagają w tej chwili obligatoryjnie oceny środowiskowej. I jeżeli w takim zakładzie powstaje dwie, cztery, czy osiem ton takich odpadów innych niż niebezpieczne, które mogłyby zostać zagospodarowane w bardzo prostych procesach, czyli przeprowadzone zgodnie z wymogami ustawy o odpadach, czyli w miejscu powstania, w sposób najbardziej prosty, to po prostu przeprowadzenie tej procedury w zakresie uzyskania zgody na przetwarzanie odpadów, od strony kosztowej powoduje, że często te zakłady powstrzymują się od tego i siłą rzeczy są zmuszone do standardowego gospodarowania tymi odpadami.

Drugi problem, jaki dostrzegamy, w przypadku zakładów ceramicznych, które produkują wyroby z glin wypalanych i tym samym prowadzą kopalnie, eksploatując kopaliny na te potrzeby – to jest problem, który też się pojawił po zmianach przepisów, mianowicie problem polegający na prowadzeniu rekultywacji wyrobisk z wykorzystaniem odpadów. Tutaj też pojawiły się obostrzenia i restrykcje w tym zakresie i wiele zakładów wycofało się ze stosowania odpadów, nawet dość neutralnych w kontekście środowiskowym, dlatego że w tym zakresie pojawiły się zbyt duże wymogi do spełnienia, m.in. związane z monitorowaniem tych procesów. To naszym zdaniem powinno zostać poddane analizie, bo o ile same zmiany są zrozumiałe i rozumiemy, dlaczego te przepisy zostały zmodyfikowane i skorygowane, o tyle jesteśmy zdania, że część przypadków nie powinna być objęta tak restrykcyjnymi i ścisłymi obwarowaniami i powinny jednak być, w przypadku tych najmniejszych działalności i najmniejszych zakresów, poczynione ułatwienia, których przynajmniej w tej chwili nie dostrzegamy. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Wojciech Michał Zubowski (PiS):

Dziękuję bardzo, panie dyrektorze. W zasadzie zadał pan zagadnienie dla każdego z przedstawicieli trzech departamentów, które gościmy.

Może kolejny z gości? Proszę bardzo.

Przedstawicielka Związku Pracodawców – Producentów Materiałów dla Budownictwa Aleksandra Stępiak:

Dziękuję. Aleksandra Stępiak, Związek Pracodawców – Producentów Materiałów dla Budownictwa.

Chciałam tutaj jeszcze wzmocnić głos poprzednika. Taka zapaść w budownictwie mieszkaniowym jest widoczna nie tylko w kwestii budownictwa jednorodzinnego, ale również wielorodzinnego. To są w stosunku do roku ubiegłego kilku-, kilkunastoprocentowe spadki wydanych nowych pozwoleń na budowę mieszkań, oddanych mieszkań itd. Z jednej strony to jest istotny problem z dostępnością mieszkań, to już mój poprzednik powiedział, że domy jednorodzinne to nie są domy tylko dla bogatych – tak samo mieszkania. Widzimy, jak rosną ceny mieszkań i jak wygląda sytuacja mieszkaniowa w Polsce.

Ale z drugiej strony sektor budownictwa to jest też takie bardzo dobre koło napędowe dla całej gospodarki. W samej perspektywie termomodernizacji, czy poprawy efektywności energetycznej budynków, mamy w Polsce potencjał stworzenia ok. 300 tys. nowych miejsc pracy. W całym sektorze budownictwa, patrząc również na budownictwo... Na nowe budynki – to jest jeszcze większy potencjał, to jest też potencjał chociażby dla transformacji obszarów górniczych i dla przekwalifikowania pewnej kadry osób. Ale z drugiej strony zapaść budownictwa mieszkaniowego, ona również skutkuje tym, że jest produkowanych coraz mniej materiałów budowlanych, a to znaczy, że niestety, firmy producenckie ograniczają swoją produkcję, co za tym idzie również redukują swoje załogi i taka redukcja na poziomie 10%, czy nawet 12%, następuje w tej chwili – więc z jednej strony rozwój budownictwa i wsparcie tego budownictwa mieszkaniowego to jest potencjał stworzenia nowych miejsc pracy i to naprawdę konkretnych liczb, a z drugiej strony również ochrona istniejących miejsc pracy, tak żeby ten sektor budownictwa nie musiał redukować zatrudnienia. I dlatego my, jako związek również byliśmy jedną z organizacji, które przygotowały apel o przywrócenie zwrotu części podatku VAT na materiały budowlane. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Wojciech Michał Zubowski (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś z gości chciałby jeszcze zabrać głos? Nie widzę. To teraz pozwolimy w takim razie na udzielenie odpowiedzi przedstawicielom ministerstw. Czy ktoś z państwa pierwszy się zgłasza?

Proszę bardzo, panie ministrze.

Sekretarz stanu w MRiT Krzysztof Kukucki:

Może zacznę od pierwszej wypowiedzi – proszę się nie obrazić, absolutnie nie chcę tutaj pana urazić, ale ja nie mówiłem o mieszkaniach socjalnych. Nie wiem, czy to jest przypadek, czy nie, ale dość często słyszę takie określenie. Nie, nie mówimy o mieszkaniach socjalnych, tylko o mieszkaniach społecznych, mieszkaniach na tani wynajem, które są kierowane do osób niekoniecznie zarabiających najmniej. Dzisiaj tzw. luka czynszowa w naszym społeczeństwie według różnych danych, różnych szacunków, wynosi między 35% a 40%. Czyli 35%, a maksymalnie nawet 40%, Polek i Polaków żyje albo w zbyt małym mieszkaniu, albo nie stać ich na zakup mieszkania i są np. za bogaci na mieszkania socjalne. To jest zupełnie co innego. Mieszkania socjalne to jest zupełnie co innego, mówimy o mieszkaniach społecznych. Mówimy o, tak naprawdę, uruchomieniu 5 mld zł do sektora budowlanego, bo ten Fundusz Dopłat tyle będzie wynosił rocznie. To jest 20 tys. mieszkań społecznych, które w ten sposób uruchomimy do budowy. To jest 20 tys. mieszkań, których dzisiaj w statystykach nie widać, to znaczy dzisiaj w statystykach to jest poniżej 2 tys. mieszkań. Mówimy o dziesięciokrotnym wzroście. I myślę, że obok tego nie można przechodzić obojętnie, bo jak słyszę, to akurat branża materiałów budowlanych będzie tutaj jednym z głównych beneficjentów tych 5 mld zł, które potencjalnie są do uruchomienia.

Po drugie, nie w pełni zgadzam się z opinią, że kredyt... Chociaż ja absolutnie nie jestem zwolennikiem tych kredytów i to chcę podkreślić, natomiast one funkcjonują. Tzw. Bezpieczny Kredyt 2%, czy kredyt Mieszkanie na Start, którym teraz nasze ministerstwo się zajmuje i też jutro idzie na posiedzenie Zespołu Programowania Prac Rządu, absolutnie nie wyklucza budownictwa jednorodzinnego. Ani Bezpieczny Kredyt 2%, ani kredyt Mieszkanie na Start nigdy nie wykluczały budownictwa jednorodzinnego. Z tego kredytu mogły skorzystać polskie rodziny niezależnie od tego, czy planowały zakup mieszkania od dewelopera, czy też chciały realizować w sposób samodzielny... Albo po prostu od firmy budowlanej chciały kupić budynek jednorodzinny. Jedyne ogra-

niczenie, które było, to że ten kredyt wynosił 600 tys. zł – maksymalna kwota kredytu wynosiła 600 tys. zł. Jak tutaj pan powiedział, za 600 tys. zł już można wybudować dom jednorodzinny. A mówię o kredycie, nie o wkładzie własnym. Wkład własny 20% daje zupełnie inną perspektywę, więc ten postulat nie wydaje mi się w pełni trafiony, dlatego że dzisiaj nikt tutaj nie dyskryminuje inwestorów, którzy chcą realizować budowę domu jednorodzinnego, czy zakup domu jednorodzinnego.

Co do podatku, to...

Przewodniczący poseł Wojciech Michał Zubowski (PiS):

Ministerstwo Finansów.

Sekretarz stanu w MRiT Krzysztof Kukucki:

Dokładnie. Osobiście uważam, że lepszym rozwiązaniem byłoby np. zwiększenie ulg w PIT, a nie ograniczenie VAT, ale to jest osobiste zdanie, natomiast kompetentnym resortem jest Ministerstwo Finansów.

Przewodniczący poseł Wojciech Michał Zubowski (PiS):

Dziękuję, panie ministrze. W takim razie, skoro Ministerstwo Finansów było wywołane do tablicy, wszyscy czekamy na dobre wiadomości. Proszę bardzo.

Naczelnik w Departamencie Podatku od Towarów i Usług Ministerstwa Finansów Małgorzata Hasny-Łoń:

Dzień dobry państwu, Małgorzata Hasny-Łoń. Reprezentuję Departament Podatku od Towarów i Usług.

Jeśli chodzi o postulat powrotu instytucji zwrotu VAT na materiały budowlane, niestety, nie mogę zabrać głosu w tej sprawie, natomiast Ministerstwo Finansów zobowiązuje się do odpowiedzi na piśmie.

Przewodniczący poseł Wojciech Michał Zubowski (PiS):

Dobrze. A czy może pani nam w takim razie powiedzieć, czy toczą się jakieś prace albo analizy związane z wprowadzeniem takiego rozwiązania? Czy też powinniśmy poczekać na odpowiedź w formie pisemnej?

Naczelnik w departamencie MF Małgorzata Hasny-Łoń:

Panie przewodniczący, akurat zagadnienie zwrotu VAT na materiały budowlane jest międzydepartamentalne i z tego, co jest mi wiadomo, podejmowane są analizy właśnie w kontekście tych apeli, które wpływają. Natomiast czy toczą się prace, co do przywrócenia takiego rozwiązania, na tę chwilę nie mam takich informacji.

Przewodniczący poseł Wojciech Michał Zubowski (PiS):

Dziękuję. W takim razie będziemy czekać na informacje ze strony Ministerstwa Finansów, a naszym gościom będziemy mogli je udostępnić wtedy, kiedy one po prostu też się pojawią – wpłyną do sekretariatu Komisji.

Proszę państwa, poprosimy teraz o zabranie głosu przedstawicieli Ministerstwa Klimatu i Środowiska. Zakładam, że później strona branżowa, nasi goście, będą jeszcze mieli rundę na dopytanie i dyskusję. Ponowne odpowiedzi ze strony przedstawicieli ministerstw i myślę, że później już po prostu będziemy zmierzać do końca.

Proszę bardzo.

Naczelnik wydziału w departamencie MKiŚ Łukasz Turowski:

Dziękuję. Łukasz Turowski, Departament Gospodarki Odpadami.

Chciałem się odnieść do tych kierunków... Postulatów, które zostały przedstawione w jednej z pierwszych wypowiedzi. To prawda, że w 2018 i 2019 roku duża część przepisów dotyczących gospodarki odpadami została zaostrzona. Było to związane z falą nielegalnego gospodarowania odpadami, również, tak obrazowo, występującymi pożarami miejsc nagromadzenia odpadów. W związku z tą sytuacją była wprowadzona seria przepisów, które zwiększyły wymagania zarówno w zakresie prowadzenia działalności dotyczącej gospodarki odpadami, jak i również przez wymagania dla magazynowania odpadów, jak i uszczelnienia całego systemu. Przy wprowadzaniu tych przepisów jednak dodatkowo zostały zaproponowane i obowiązują pewne ustępstwa w ustawie o odpadach.

Do tych odstępstw należą zarówno zwolnienie z obowiązku stanowienia i zabezpieczenia roszczeń dla odpadów obojętnych, których, jak wiemy, właśnie w przemyśle związanym z branżą budowlaną jest najwięcej, jak i zwolnienie dotyczące tego obowiązku dla wydobytych w trakcie robót budowlanych niezanieczyszczonych gleby i ziemi. Dodatkowo w ramach tych zwolnień i traktowania wyjątkowego odpadów powstających w sektorze jest też zwolnienie z obowiązku prowadzenia wizyjnego systemu kontroli miejsca magazynowania, czyli monitoringu. Nie wiem, czy to o tym pan tutaj wspominał – takie zwolnienie jest dla wszystkich odpadów uznanych za niepalne. To był też postulat ze strony części przemysłu, żeby w ten sposób się odnieść i nierówno traktować wszystkie rodzaje odpadów, właśnie ze względu na zagrożenia. To nie jest wykluczone, że w kolejnych, przyszłych zmianach ustawy o odpadach ten temat nie powróci i zdajemy sobie sprawę... Kierowane co jakiś czas do resortu klimatu i środowiska wystąpienia wykorzystujemy w kolejnych pracach legislacyjnych. Tak że na pewno temu również przyjrzymy się ponownie. Niemniej jednak na przyszłość i zmianę w przepisach gospodarki odpadami, właśnie w zakresie wymagań i tych zwiększonych wymogów, należy patrzeć przez pryzmat priorytetów rządu, które zostały również wspomniane w exposé premiera, które obejmują walkę z szarą strefą – nielegalnym gospodarowaniem odpadami. Przez ten pryzmat należy patrzeć na zakres przyszłych i możliwych zmian w gospodarce odpadami, czyli raczej będą to zmiany niesystemowe, nieszerokie, a doszczelniające, ewentualnie odblokowujące pewne aspekty. Niemniej jednak z tyłu głowy cały czas głównym celem będzie doszczelnianie systemu gospodarki odpadami i utrzymywanie wymagań dla działalności związanej z obrotem i gospodarowaniem odpadami.

Żeby nie zabrzmiało to tak bardzo negatywnie i czarno, to chciałem też zwrócić uwagę, że, też w kontekście poruszanego we fragmencie wypowiedzi tematu, że wszystko podlega... Wszystkie działania na odpadach, tak, zgodnie z ustawą o gospodarowaniu odpadami, wymagają zezwoleń i w szczególności w przypadku zezwoleń na przetwarzanie odpadów, nie ma takich wyjątków. Natomiast tutaj jest rozważana, we współpracy z Ministerstwem Rozwoju i Technologii... Propozycje zbiera zarówno Ministerstwo Rozwoju i Technologii, jak i dochodzą do nas takie propozycje i sygnały skorzystania z fakultatywnego upoważnienia dla ministra rozwoju i technologii do wydania zezwolenia w sprawie zwolnień z obowiązku uzyskania zezwoleń w zakresie gospodarowania odpadami. Najczęściej propozycje, które wydają się w jakiejś mierze racjonalne, są związane z odpadami z grupy 17, czyli z sektora branży budowlanej, rozbiórkowej. Chodzi przede wszystkim oczywiście o odpady mineralne, więc inne niż niebezpieczne, nie powodujące zagrożenia – więc jest tutaj jakaś szansa w przyszłości na zmianę w tym obszarze.

Jeśli chodzi o rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, które mówi o tym, jakie rodzaje przedsięwzięć wymagają decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych, to ono, jak państwo doskonale wiedzą, jest co jakiś czas nowelizowane. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska zbiera te informacje dotyczące propozycji nowelizacji, postulaty, również zbliżone do tych, które zostały przedstawione tutaj, częściowo w skrócie. Wiemy, że wpływają do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska i zachęcamy, żeby w ramach najbliższych, przyszłych prac nad zmianami w rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, w ramach konsultacji społecznych te postulaty wykorzystać i zgłosić, jako uwagi. Na pewno będzie... Resort klimatu i środowiska i prowadzący tę sprawę Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska przyjrzą się temu szczegółowo. To tyle z naszej strony. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Wojciech Michał Zubowski (PiS):

Dziękuję bardzo, panie naczelniku. Czy ktoś z państwa – z naszych gości...?

Proszę bardzo, panie dyrektorze.

Dyrektor biura Krajowego Zrzeszenia Producentów Materiałów Budowlanych CERBUD Tomasz Rowiński:

Jeśli można, chciałbym podnieść trzy kwestie, jak gdyby w drodze odpowiedzi...

Pierwsza sprawa to, do pana ministra, jeśli można. Oczywiście nie sugerowałem...

Jeżeli tak to zostało zrozumiane, chciałbym sprostować. Oczywiście ja osobiście mam

i my w branży mamy świadomość, że wszystkie programy związane z dopłatami kredytów nie są adresowane stricte do wąskiej grupy i tak, jak pan minister wskazał, choćby Bezpieczny Kredyt 2% oczywiście był otwarty. Zresztą w jego założeniach było wskazane również budownictwo jednorodzinne. Natomiast nasz postulat zmierza do czegoś troszkę innego. Wszyscy dokładnie wiemy, jak szybko wyczerpała się pula środków przeznaczonych na ten program wsparcia i przynajmniej rynek zdaje sobie sprawę i ma świadomość, że jednak generalnie beneficjentami tego rodzaju wsparcia są osoby, które chcą inwestować w zakup mieszkań, a w zdecydowanie mniejszym stopniu w budowę domów jednorodzinnych – przynajmniej tak się to układa. Nasz postulat zmierza jednak do tego, że aby pobudzić będący w głębokiej zapaści sektor budownictwa jednorodzinnego, należałoby naszym zdaniem przygotować osobno dedykowany program wsparcia dla tych osób – stricte dla tych osób, które chciałyby skorzystać z tych środków. Właśnie stricte na budowę domów jednorodzinnych, tak, ażeby określona pula środków mogła zostać przez nie wykorzystana konkretnie na ten cel. I w takim kontekście, i w tych uwarunkowaniach podnieśliśmy ten argument, natomiast raz jeszcze powtarzam – nie kwestionujemy, że ogólne rozwiązania w zakresie wsparcia kredytowego są oczywiście kierowane do wszystkich potencjalnych beneficjentów.

Druga kwestia – chciałem zwrócić się z pytaniem do pani przedstawiciel Ministerstwa Finansów. Czy, oczywiście uwzględniając deklaracje, że odpowiedź na postulat dotyczący zwrotu podatku VAT na materiały budowlane zostanie udzielona na piśmie – czy przynajmniej możemy uzyskać odpowiedź na chwilę obecną, czy z punktu widzenia pani w ogóle są jakieś istotne szanse na podjęcie prac w ministerstwie nad tym postulatem? To pierwsza sprawa. A druga kwestia – czy można tutaj uzyskać informację, jaki jest minimalny poziom opodatkowania podatkiem VAT materiałów budowlanych, który musiałby być zachowany? Czyli, innymi słowy, jaki poziom ewentualnej takiej ulgi mógłby być wprowadzony? Czy to całościowe zwolnienie z podatku VAT, czy tylko do jakiegoś minimalnego poziomu wymaganego przez regulacje wspólnotowe bądź nasze wewnętrzne, krajowe?

I wreszcie trzecia sprawa – do przedstawicieli Ministerstwa Klimatu i Środowiska. Rozumiem, że wszelkie kwestie można do państwa składać, w szczególności wskazując, jakie problemy istnieją z punktu widzenia małych przedsiębiorców, bo, jak zrozumiałem z wypowiedzi pana, prowadzone są prace zmierzające do korekty i zmiany w jakiejś perspektywie czasowej tych przepisów. I jeśli można, to oczywiście poprosiłbym o krótką informację, czy jest jakiś pułap czasowy, kiedy ministerstwo przewiduje, że takie zmiany mogą zaistnieć. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Wojciech Michał Zubowski (PiS):

Dziękuję bardzo. Jeszcze pani.

Przedstawicielka Związku Pracodawców – Producentów Materiałów dla Budownictwa Aleksandra Stępiak:

Bardzo szybki komentarz. Pan minister wspomniał, że nie w pełni popiera ten postulat zwrotu podatku VAT, natomiast że lepszym rozwiązaniem byłby odpis od PIT. Tak – ja tylko chciałam zaznaczyć, że w naszym apelu pokazaliśmy to jako alternatywę. Jeżeli nie uda się wypracować rozwiązania ze zwrotem podatku VAT, to żeby może popracować trochę nad kwestią zwrotu właśnie w PIT. I tutaj mój apel do pani z Ministerstwa Finansów – my oczywiście będziemy czekać na odpowiedź z ministerstwa, natomiast byłibyśmy wdzięczni za poszukanie najlepszego rozwiązania, czyli niezamykanie... Jeżeli się okaże, że nie uda się wypracować... Nadal oczywiście podtrzymujemy ten apel o częściowy zwrot podatku VAT. Natomiast jeżeli tutaj nie uda się wypracować dobrego rozwiązania, to wnioskujemy o to, żeby szukać innych rozwiązań. Żeby nie zamykać tematu, tylko poszukać takiego rozwiązania finansowego, które wzmocni ten sektor budownictwa mieszkaniowego i pozwoli mu się dalej rozwijać ze wszystkimi pozytywnymi aspektami gospodarczymi.

Przewodniczący poseł Wojciech Michał Zubowski (PiS):

Najpierw pani... Przepraszam, bo tutaj jeszcze pani się zgłaszała, tak? Może najpierw pani i później pan dyrektor.

Przewodnicząca rady Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej Joanna Makowiecka-Gatza:

Dzień dobry państwu. Joanna Makowiecka-Gatza, reprezentuję Pracodawców RP – jestem przewodniczącą rady.

Z branżą budowlaną i nieruchomościową jestem związana już drugą dekadę albo dwie dekady. Mam takie jedno generalne pytanie, do pana przewodniczącego, też do pana ministra i jedno szczegółowe.

Generalne dotyczy... Tak jak powiedziałam, jestem długo związana z tą branżą i też z różnymi pomysłami na budownictwo społeczne, przez lata – i poprzedniego rządu, i wcześniej. Wciąż mamy problem z polityką mieszkaniową w całości. Mielśmy kilka takich debat, jeszcze przedwyborczych, z przedstawicielami... I próbowaliśmy ułożyć jakoś sformułowania tej polityki mieszkaniowej, to było bardzo trudne przed wyborami. To jakoś jesteśmy w stanie zrozumieć, ale my naprawdę musimy też oczywiście dojść od ogółu do konkretów. Każdy chce mieć tzw. quick wins i co można zrobić, czy to VAT... Bo mówimy o bardzo szczegółowych rozwiązaniach, a przed nami jest kolejna sinusoidea tego rynku, który zachowuje się w sposób właśnie taki, że mamy boom inwestycyjny, a potem zapaść, boom i zapaść. I w Polsce... Jestem też przedstawicielem globalnego francuskiego koncernu, więc wiem, jak inaczej to wygląda w innych krajach, gdzie rynek budowlany, który jest niskomargowy... Jest kapitałochłonny w tym sensie, że inwestuje się w sprzęt, ale przede wszystkim w ludzi i jeżeli nie ma zleceń utrzymywanych na jakimś w miarę stałym poziomie, to dochodzimy na tym rynku do znowu bardzo skrajnych zachowań. Obawiam się, że przed nami znowu taka sama fala z uwagi na środki unijne – które super, że przyjdą i w ogóle bardzo się z tego cieszymy, ale wywoła to kolejną inflację w branży. I naprawdę, ja przynajmniej, za mojego życia przeżywałam to już cztery razy, że...upadłości firm itd – więc to taki mój trochę generalny apel. Oczywiście, my, jako organizacja, gdzie zrzeszamy całe spektrum tego rynku, będziemy prosić ministerstwo, żebyśmy weszli w taki bardzo szczegółowy dialog – kto, jacy gracze powinni mieć udział i też w jaki sposób zaplanować tę przyszłość, która jest przed nami, bo ona... Niebezpiecznie grozi nam to samo, co już widzieliśmy po pierwsze, przy Euro 2012 itd.

A szczegółowe moje pytanie do pana ministra, w zakresie budownictwa społecznego, gdzie ja absolutnie... Też znamy różne modele, chociażby z rynku francuskiego, takiej kooperacji części komercyjnej i publicznej. Marzy mi się, żeby w końcu stworzyć coś takiego w Polsce. Natomiast myślę, że w zakresie branży materiałowej jest to szalenie ważne, żeby zrozumieć, w jaki sposób te 20 tys. mieszkań, kiedy, czy państwo mają już te grunty, w jakim one są... itd. Dlatego że jeżeli mamy znów... Nie zrównoważymy popytu z podażą, to oczywistym jest, że przedsiębiorcy będą wygaszać swoje zdolności produkcyjne nie mając zleceń, potem one będą przychodzić – i mamy ogromną nierównowagę, która kończy się bardzo źle dla gospodarki. Po prostu ta przewidywalność jest ważna. Myślę, że ten... Nie udało się tego zrobić kiedyś, wcześniej siedem lat temu z PFRN, czy jeszcze wtedy... Mimo że plany były ciekawe. Ale tego dialogu nie było. Wtedy, kiedyś, ktoś chciał budować za 2800 zł za PUM, gdzie cała branża mówiła, że to jest fikcja – i to była fikcja, i ileś rzeczy się nie udało. Ta wiedza jest w branży, warto byłoby, żebyśmy weszli w jakąś kooperację, żeby ministerstwo też pokazało, jeżeli to właśnie jest ten program budownictwa społecznego, w jaki sposób i kiedy. Bo wtedy można się do tego dostosować. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Wojciech Michał Zubowski (PiS):

Dziękuję bardzo. Pan dyrektor się jeszcze zgłaszał, tak? Proszę.

Dyrektor biura Krajowego Zrzeszenia Producentów Materiałów Budowlanych CERBUD Tomasz Rowiński:

Jeśli można, to tylko jedna kwestia, w nawiązaniu do wypowiedzi mojej poprzedniczki. Chciałem tylko zwrócić uwagę w kontekście rozważań... Postulat o zwrot części podatku VAT na zakup materiałów budowlanych albo odpis podatkowy.

Szanowni państwo, należy mieć na uwadze, że nie wszyscy inwestorzy, czy nie wszystkie osoby, które ponoszą wydatki związane z zakupem materiałów budowlanych, w ogóle

mogą mieć szanse na odpis podatkowy. Bo są grupy, takie, jak np. rolnicy, które takiej możliwości nie będą miały, więc te aspekty również należy mieć na uwadze, rozważając ten postulat i potencjalne możliwości, jak zostaną ewentualnie przyjęte.

A chcę poprzeć tutaj to, co pani powiedziała, że cała branża liczy, że rozwiązanie w tym zakresie zostanie znalezione, bo to będzie z korzyścią dla całej branży. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Wojciech Michał Zubowski (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę państwa, oddamy jeszcze głos przedstawicielom ministerstw. Panie ministrze, czy jeszcze będzie pan...?

Sekretarz stanu w MRiT Krzysztof Kukucki:

Tak, panie przewodniczący. Wypowiedziałem się najwyraźniej nie dość precyzyjnie, więc bardzo dziękuję za to pytanie, bo myślę, że to ułatwi zrozumienie.

To nie jest nic nowego – to znaczy, opieramy Fundusz Doplát na zaangażowaniu samorządów terytorialnych. Samorządy w ciągu ostatnich czterech lat dziesięciokrotnie zwiększyły zainteresowanie budową mieszkań socjalnych. Mówię to na podstawie liczb. W 2020 roku było siedemdziesiąt kilka wniosków, w 2023 roku było ponad 700 wniosków ze strony samorządowej na budowę mieszkań społecznych. Żeby złożyć wniosek do Funduszu Doplát, taki samorząd nie tylko musi dysponować gruntem, ale musi mieć też pozwolenie na budowę, czyli całą dokumentację techniczną. Tak jak powiedziałem, na dzień dzisiejszy, gdybyśmy mieli wystarczające środki, tu się uśmiecham do pani przedstawicielki Ministerstwa Finansów, to jesteśmy w stanie podpisać umowę dofinansowania budowy 10 tys. mieszkań już dzisiaj, tak? To są gotowe budowy. Oceniamy, że rocznie to jest 20 tys. mieszkań i to też nie ma być tak, że to jest tylko jednorazowe. Stąd też mówiłem, że planujemy w tej małej nowelizacji przeznaczenie 5 mld zł w tym roku, ale w kolejnym roku – znowu 5 mld zł, a od 2026 roku – o 1 mld zł więcej, więc to jest program stały. Zresztą też nie jest to nowy program – on funkcjonuje od 2007 roku. Ale budżet tego programu w ostatnich latach wynosił 1 mld zł i ten 1 mld zł był po prostu niewystarczający, dlatego że samorządy chcą budować mieszkania społeczne. I to jest rozwiązanie, które jest już – w tym momencie.

Tutaj też dziękuję za to pytanie, bo my naprawdę staramy się patrzeć całościowo i rozwiązywać problem... Może nie problem – wykorzystywać wszystkie potencjały, które drżemią w naszym państwie w tym zakresie. Stąd też pracujemy już nad dużą nowelizacją, tak naprawdę nową ustawą. Myślę, że w tym roku... Ten rok dajemy sobie na szerokie konsultacje, również z branżą budowlaną, więc gorąco zachęcam do uczestnictwa. I w tej dużej nowelizacji zakładamy chociażby uwolnienie potencjału TBS i spółdzielni mieszkaniowych. Na jednych z konsultacji, które odbyły się w ostatnim czasie w naszym ministerstwie, usłyszałem od przedstawicieli spółdzielni mieszkaniowych, że oni w tym momencie dysponują gruntami, na których można zbudować 300 tys. mieszkań. Wskazali na bariery, które uniemożliwiają, żeby to zrealizować. To nie były bariery finansowe, co najważniejsze – albo nie tylko bariery finansowe. My już w tej małej nowelizacji usuniemy część z tych barier, ale w tej dużej nowelizacji chcemy dać możliwość TBS i spółdzielniom mieszkaniowym wykorzystania ich potencjału, też doświadczenia – i technicznego, i takiego życiowego. I myślę, że tutaj, w tych programach, też drżemie kilkadziesiąt tysięcy mieszkań. Nawet dzisiaj, jak rozmawiałem z przedstawicielami BGK, to akurat oceniamy, że w TBS to jest potencjał na 50 tys. kolejnych mieszkań.

Rozważamy również albo pracujemy też nad rozwiązaniem, które umożliwiłoby albo faktycznie wdrożyło... Był taki pomysł w poprzednim rządzie, tylko ze strony samorządowców nie było zbyt dużego zainteresowania, bo bali się, że to będzie kolejne „p”, czyli będzie za tym siedł prokurator. Mam tutaj na myśli mieszkanie za grunt – to, o czym pani tutaj wspomniała. Szukamy takiego rozwiązania, które będzie bezpieczne dla samorządów i będzie też atrakcyjne, również finansowo, dla deweloperów. Ale – i tutaj ten postulat francuski – w takim wypadku deweloper musiałby wnieść tzw. prowizję społeczną, czyli jakiś procent PUM musiałby być przeznaczony na mieszkania społeczne.

Co do zasady, to też, żeby udowodnić, że naprawdę kompleksowo patrzymy na temat budownictwa mieszkaniowego – to, że chcemy wprowadzić złotą zasadę i jeszcze ją dodatkowo wzmocnić, że każda złotówka wydana z pieniędzy publicznych spowoduje,

że to mieszkanie, które w wyniku tej inwestycji publicznej powstanie, na zawsze zostanie w zasobach społecznych. Czyli nie będzie takiej sytuacji, że z jakąś bonifikatą ktoś kiedyś stanie się właścicielem tych nieruchomości. Po prostu jak uruchamiamy środki publiczne, to ma być zasób publiczny – i tyle.

Co do tych środków Unii Europejskiej, ze smutkiem muszę powiedzieć... Chociaż też naszych partnerów staramy się przekonywać do tego, że warto inwestować w mieszkania społeczne i w ogóle w ten obszar, i mam wrażenie, że jest coraz większe zrozumienie państw członkowskich, ale jeszcze na tym poziomie wspólnotowym ta kwestia wspierania, czy finansowania budowy mieszkań, właściwie nie funkcjonuje. To znaczy, my mamy faktycznie w Krajowym Planie Odbudowy środki, które myślę, że akurat branżę tutaj powinny zainteresować – środki, które są przeznaczone na podniesienie standardu efektywności energetycznej. Czyli jak dzisiaj budujemy zgodnie z obowiązującymi normami, to, żeby skorzystać ze środków w KPO, musimy zbudować budynek... Musi on być zrealizowany z efektywnością energetyczną o 20% większą niż dzisiaj obowiązującej normy. I to są środki, które wynoszą ok. 4 mld zł.

I bardzo dobrze nam idzie kwestia dofinansowania termomodernizacji. Tutaj już mogę powiedzieć, że mamy podpisane umowy na termomodernizację 300 tys. budynków... To znaczy budynków, w których znajduje się 300 tys. mieszkań – to, panie dyrektorze, jest ok. 10% mieszkań, tak? Dobrze mówię?

Dyrektor Departamentu Mieszkalnictwa Ministerstwa Rozwoju i Technologii Juliusz Tetzlaff:

Docelowo chcemy, żeby dojść do 800 tys. To będzie powyżej 10% wszystkich mieszkań w budynkach wielorodzinnych. To bardzo dobrze rozwijający się program. Wspierana jest i termomodernizacja i odnawialne źródła energii przy budynkach mieszkalnych wielorodzinnych. To jest w naszym ministerstwie. Nasi koledzy z Ministerstwa Klimatu i Środowiska dbają także o domy jednorodzinne w ramach swoich programów.

Sekretarz stanu w MRiT Krzysztof Kukucki:

A ponieważ zainteresowanie tymi środkami jest bardzo duże, to tutaj też nam bardzo mocno Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej pomaga, żeby przesunąć jeszcze dodatkowe środki na ten program. Bo jeżeli coś się sprawdza, to trzeba z tego korzystać.

Przewodniczący poseł Wojciech Michał Zubowski (PiS):

Dziękuję bardzo, panie ministrze. Mam wrażenie, że Ministerstwo Finansów nieprzypadkowo przysłało panią naczelnik, bo było wiadomo, że będą prośby o wsparcie, a tak – wszyscy czekają na pismo. Niemniej proszę o udzielenie odpowiedzi na tyle, na ile pani może.

Naczelnik w departamencie MF Małgorzata Hasny-Łoń:

Dziękuję, panie przewodniczący. Niestety – przepraszam, że nie mam stanowiska na to posiedzenie. Ja oczywiście ze swojej strony zobowiązuję się, że wszystkie te postulaty, które tutaj zostały podniesione – uzupełnienie tego stanowiska, które zostało od państwa przekazane, przekażę kierownictwu i uwzględnimy to w tym ostatecznym stanowisku.

Jak wiadomo, stawka VAT na materiały budowlane jest stawką podstawową, więc musimy to przeanalizować również pod względem skutków budżetowych, które towarzyszyłyby ewentualnie takiej nowelizacji.

Przewodniczący poseł Wojciech Michał Zubowski (PiS):

Jasne, dziękuję bardzo. I Ministerstwo Klimatu i Środowiska – czy może będą państwo chcieli coś jeszcze dodać do swojej wypowiedzi albo udzielić jeszcze odpowiedzi na jakieś pytanie w dyskusji?

Naczelnik wydziału w departamencie MKiŚ Łukasz Turowski:

Było pytanie o horyzont czasowy tego, o czym mówiłem. Jeżeli chodzi o ustawę o odpadach, niewykluczone, że w tym roku będą miały miejsce... Rozpoczną się prace nad zmianami w przepisach, przy czym jesteśmy obecnie... Nie ma podjętej decyzji w tej sprawie i jesteśmy na etapie zbierania danych, informacji, ze strony administracji, jak i z innych

źródeł, które będą podstawą do dalszych decyzji w tym obszarze. Natomiast brak tej informacji o horyzoncie czasowym. Jeżeli państwo mają konkretne propozycje, chętnie się z nimi zapoznamy – niezależnie od procesu legislacyjnego – również wcześniej.

Jeżeli chodzi o ustawę o odpadach, to prosba o kierowanie ich do pani minister klimatu i środowiska, ewentualnie do prowadzącej w resorcie te tematy pani minister Anity Sowińskiej.

Natomiast w przypadku rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, prosba o równoległe kierowanie tych uwag i propozycji do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, jak i właśnie Ministra Klimatu i Środowiska.

Trzeci wątek, który poruszyłem, czyli zwolnienia z obowiązku uzyskania zezwolenia, prosba o kierowanie postulatów równoległe do Ministra Rozwoju i Technologii oraz Ministra Klimatu i Środowiska, ponieważ to jest rozporządzenie przy współpodpisie i w tym zakresie blisko współpracujemy. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Wojciech Michał Zubowski (PiS):

Dziękuję bardzo, panie naczelniku. Czy ktoś z państwa, kto nie zabierał jeszcze głosu, chciałby go zabrać?

Dyrektor departamentu MRiT Juliusz Tetzlaff:

Juliusz Tetzlaff, Ministerstwo Rozwoju i Technologii, Departament Mieszkalnictwa.

Ja jeszcze tylko odnośnie kredytów mieszkaniowych – tych Bezpiecznego Kredytu 2% i tego zapowiadzanego produktu Mieszkanie na Start. Tu oczywiście czekamy na decyzję Zespołu do spraw Programowania Prac Rządu, ale w kontekście wątku, który państwo poruszyli, że te pieniądze w ramach poprzedniego instrumentu, Bezpiecznego Kredytu 2%, kończyły się i to było powodem, dla którego chętni na budowę domów jednorodzinnych nie skorzystali może z tego instrumentu w takim wymiarze, jak ci nabywający mieszkania. Mogę powiedzieć, że przy procedowaniu nad tym nowym instrumentem braliśmy pod uwagę to, aby produkt był dostępny raczej... To znaczy, żeby zapewnić dostępność tego produktu w bankach w całym okresie działania programu, tak żeby to zapewnić tym, którzy chcą np. złożyć wniosek później, komfort tego, żeby nie spieszyli się do okienek w wyścigu o pieniądze – więc w tym zakresie myślę, że już ta sytuacja osób, które być może dłużej muszą przygotować swoją inwestycję niż tylko iść do biura dewelopera zostanie tu wyrównana i ten ich komfort ubiegania się... Środki z takiego programu będą, oczywiście, o ile program zostanie uruchomiony i zostanie zgodę na procedowanie.

Przewodniczący poseł Wojciech Michał Zubowski (PiS):

Dziękuję bardzo. Szanowni państwo, wyczerpaliśmy listę mówców. Ja tylko tak na podsumowanie – rozumiem, że w takim razie czekamy na informacje, czy też na odpowiedzi Ministerstwa Finansów na zgłoszone postulaty.

Jeżeli chodzi o podsumowanie dzisiejszej dyskusji, proszę państwa, dziękuję przedstawicielom ministerstw – panu ministrowi, który musiał pójść na kolejną komisję, za obecność.

Co do naszych gości – proszę państwa, nie zakładam, że za kilka miesięcy nie spotkamy się znowu. Bo te dzisiejsze deklaracje to były, że – pracujemy, zobaczymy, jak to będzie wyglądało. Okej, mają państwo w takim razie czas na spokojnie, ale zakładam, że za kilka miesięcy branża budowlana powie – sprawdzam. I spyta po prostu, co np. zostało wypracowane w ciągu kolejnych trzech miesięcy. Nie jest więc wykluczone, że kolejne spotkanie w takim gronie nie będzie miało miejsca. Co do naszych gości, proszę państwa, jak pojawią się informacje ze strony Ministerstwa Finansów bądź inne – my będziemy mogli je państwu przekazać przez sekretariat Komisji. Gdyby natomiast były jeszcze jakieś sprawy, w których państwo chcieliby uzyskać odpowiedź od ministerstwa, my, jako parlamentarzyści też służymy pomocą, bo mamy możliwość złożenia interpelacji, czy też zapytania. Nie jesteśmy w stanie zagwarantować, jaką otrzymamy odpowiedź, ale pytać zawsze możemy.

Szanowni państwo, zamykam dyskusję i zamykam posiedzenie podkomisji stałej do spraw rozwoju gospodarczego. Dziękuję bardzo za obecność.